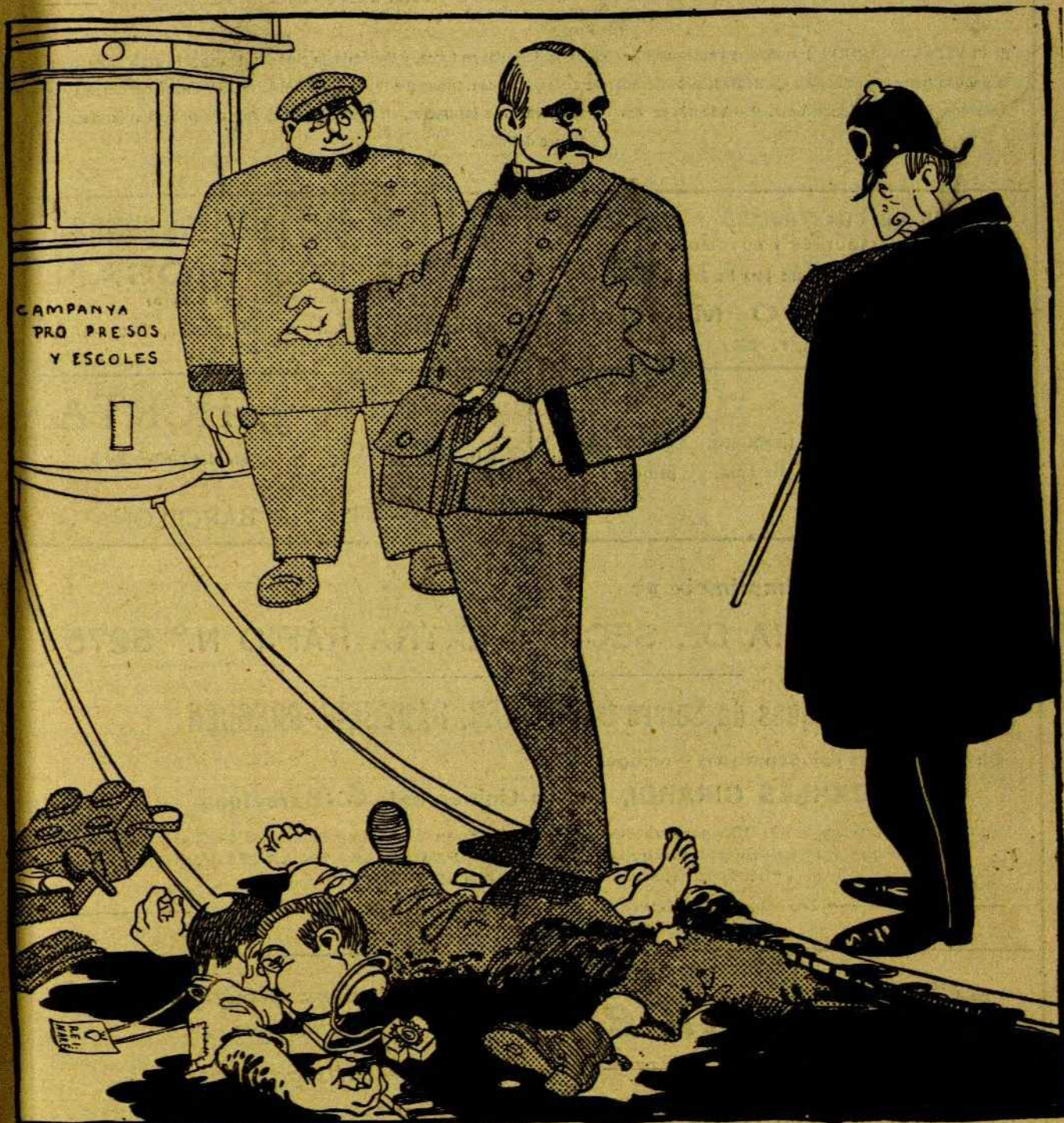

EL PAP

LA PLATAFORMA ELECTORAL DELS CONSERVADORS

—Y, doncs, ¿com ha estat això?

—Rés, que volien assaltar aquella plataforma y'l tranvia's ha aixafat ¡pobrets!

DEMANIS PER AFAVORIR EL TREBALL INTELECTUAL Y CURAR LA NEURASTENIA, IMPOTENCIA,
DEBILITAT DEL COR Y DEPRESSIÓ DEL SISTEMA NERVIÓS, EL

VI VITAL AMARGOS

PODERÓS REPARADOR Y ESTIMULANT DE LES FORCES FÍSQUES Y INTELECTUALS

EL VI VITAL AMARGÓS transforma l'extenuació en vigor, la debilitat en força, y l'anèmia en riquesa de sang. El gran abatiment, la penosa tristesa que senten els neurastènics desapareix com per encant prenent el VI VITAL AMARGOS.—Farmàcia del senyor Amargós, Plaça de Santa Agna, 9.—Ademés se ven en les principals farmàcies, drogueries y centres d'especialitat farmacèutiques del món.

TALLER DE CONSTRUCCIÓ Y REPARACIÓ
DE MÀQUINES Y AUTOMÒVILS

Especialitat en Maquinària per les Arts Gràfiques

FRANCISCO MARINÉ

Bonavista, 7. - GRÀCIA

¿El fret vos talla les mans?

CUREUVOS
- AB EL - **DERMOSÁN**
(Polvos antiséptics del Dr. Taya)

En trobareu en totes les Farmàcies, Drogueries,
y Perfumeries.

E. BLY TALLER DE FOTOGRAVAT
Barbará, 35, principal

Imprempta **J. HORTA**

Litografia Méndez Núñez, 3 y 5

Llibres Ratllats **BARCELONA**

EL PAPITU s'imprimeix ab
TINTA NEGRA DE SECANT EXTRA RÁPID N.º 5275

DE LES

Fábricas de Colors OTTO BAER, RADEBEUL-DRESDEN

Dipòsit General per Espanya y Portugal:

CARLES GIRARDI, Carrer Universitat, 41. - Barcelona

Màquines, Materials y demás Útils per Imprempta, Litografia, Enquadernació y Fábricas de Capses de Cartó
Representant Exclusiu de les Màquines Tipogràfiques "PLANETA" y "PLANETA-FIXIA"
de la "DRESDNER SCHELLPRESSEN-FABRIK, COSWIG (Saxonia)

Les Màquines "PLANETA" son una verdadera joia per l'impressor

A. Escande

Instal·lacions Elèctriques
de totes classes

Treballs garantits

Rambla Canaletes, 13, 1.ª - Telefon 1764

REDACCIÓ: Pelayo, 38.
ADMINISTRACIÓ: Rambla de les Flors, 14, 1.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ESPANYA, trimestre Ptes. 2
ESTRANGER » » » » » 3
Pago antielapat
Dels treballs publicats en son responsables
els seus autors.—No's tornen els originals.

PAPITU

Oh! els bons temps

Aquet reuma articular ha segat les meves glories. Algún cuartet sobrer d'aquells dies d'explendor, permet qu'avui visqui fent la viu-viu, però soc molt desgraciat, l'anyoransa dels aplaudiments m'atueix..... Ni les condecoracions puc posarme; una vegada vaig provarho y la canalla d'aquet poble incivil per poc m'arrocega.

¡Què Canonge! ni Stefini. Ningú com jo havia arribat a un tal domini de la prestidigitació y escamoteig. No parlo d'aquells jocs demans que's fan am cartes o bé am sombreros de copa de doble fondo, sino d'aquells altres experiments artístics y quasi miraculosos, quin secret baixarà ab mi a la tomba, perque no puc permetre que mentres jo'm consumeixod'anyorament, un altre guanyi diners a palades, y aplaudiments a desdir, y condecoracions a dotzenes.

El comensament era sempre el mateix, feia atrasar tots els rellotges de la concurrencia un parell d'hores. Desseguida jo sortia y humilment els deia: «Senyors perdóninme, però sa Magestat l'Emperador de Russia m'ha entretingut. Veig qu'han sigut prou complascents per esperar-me dugues horettes. Procuraré complaurels. Moltes mercès.» Si haguessiu vist la cara que posaven els senyors qu'acavaben d'entrar sapiguènt qu'eren les vuit, y miraven el rellotge y veien qu'eren les deu tocadetes!..... Un cop entesa la gracia, els aplaudiments retronyen per la sala com un trò recargolat.

Després d'això un programa sempre variat, fer creixer les plomes dels barrets de les senyores que no se'ls volien treure. Creixien com una falguera del Montseny..... Una vegada hi havia un senyor en un palco, are que dic de sombreros, qu'en tota la nit no se l'havia llevat, no applaudia, no's movia, estava serio, tenia tot

l'aspecte d'aquell mussol que s'hi ficava. Jo que si, que li faig sortir un plumero de miliciano del cap damunt del tarot. En volèu de riota? Pobre senyor! Després vareig saber qu'era un lord anglès qu'havia vingut de Londres expressament pera veurem.

Un dentista americà, volia anar am mi, pel món desde'l dia en que vareig fer agafar mal de caixa a tota la concurrencia. ¡Va costar el treurem de sobre! Se ganarrà diners, deia, però jo sempre honrat. L'honradesa es l'orgull d'aquesta carrera. Un hom pensa: té! si are voltes tot el diner de la concurrencia, passaria a la teva butxaca, però no, sempre honrat. Deu nos en guart d'un mal intencionat que tingués coneixements.

La més bona que potser he fet en ma vida, va ser en un Centre Catòlic. Jo anava fent jocs de cartes, no estava de filis aquella tarde. Tot d'un plegat sento un que diu, per jocs de cartes en Canonge. En Canonge has dit? are veureu qui es *El Brujo!* Deixo el llibret de les 48 y dic: senyors *ojo* am les senyores! qui més mira menys hi veu. A una! dugues! tres! zzzt..... gesto am la vareta. Y es troven que totes les senyores els falaven... Al Cassino Radical varen ferme soci honorari.

Are amb aquet reuma, res... tot s'ha acabat! Podria fer de hipnotista... però això es un enganya-bobos.....

MONI.

—Y vostè, perque no aprèn de tirar al blanc?
—Bè n'hauria d'aprendre perque tinc ganes de sulcidarme.

veritat es que cap protesta ha eixit de la barraca pseudo-gòtica del esmentat carrer de Provença.

Un periòdic gens duptós de protestantisme, com es el nostre, havia de ser el qui aixequés la primera veu de protesta contra'l sacrílec perfum enmatzinador.

Ja'l bisbe protestà quan l'inauguració de la capella, y are'l PAPITU, catòlic fervent també com el seu pastor esperitual, es veu forsat a actuar de protestant, lo qu'es un argument més en prò del famós llibre den Balmes contra'l protestantisme.

Tot siga pera major esplendor y gloria de la nostra Santa Mare la Iglesia.

Els balls de disfresses

EM anat a tots, y hem ballat en tots. Nosaltres per carnaval som del tot o res.

A *La Bohemia Modernista*, ne feien de crespres els salta-taulells de mitj sou, els ultramarins de categoria y els viatjants per Catalunya, am tota mena de modistes, oficiales y subalternes del ram de les pessigolles. A *La Paloma* hi eren tots els que en lloc de ballar, sembla que's barallen. A *La Buena Sombra*, les virtuts a mitj esguerrat y les esguerrades del tot, ballaven amb aquell jovent nostre que té sempre cinc duros pera gastarse en una nit y d'un cop, però mai més de cinc duros. A *La Buena Sombra* varem observar un lloable intercanvi de productes. Les franceses de Marsella y Perpignan, cambiaven el seu ballar francès, am l'agarrat, ja clàssic a Catalunya. ¡Vergonya eterna als que menyspreuant el ball propi, ballen el dels altres!

Al *Circo Barcelonés*, varem veure a tots els senyors que cada any, pera aquestes diades, deixen la llar tranquila de la ciutat forana, venint a la nostra a reviuire la joventut am totes les damiseles del ram de l'alegria de mitj preu, que per una nit passa per bona. Al *Circo* hi han anat aquest any fins fabricants d'upa, fins diputats y tot, y allí ballaren am dones d'aquelles d'en Nonell, que com que portaven disfressa, dissimulaven els anys de servici. ¡Perquè faràn això

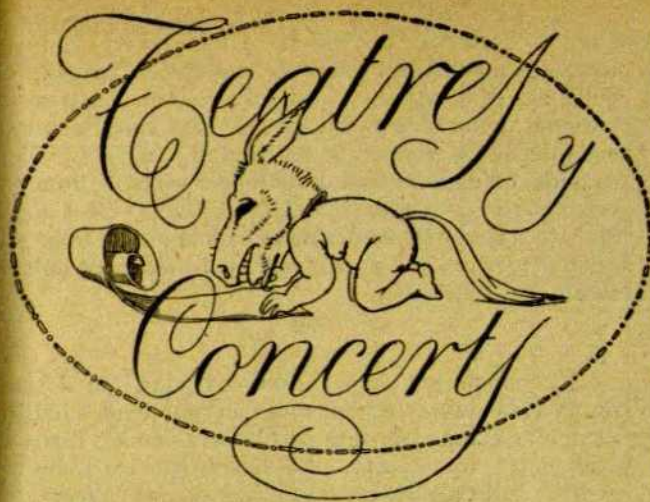
—Què vol que li digui..... m'agraden més les d'Artá.

aquests senyors?—ens va preguntar un ingenuu. ¿Deu esser per perversió?—No, senyor, no,—li vam dir—es per economia.

El ball dels Viatjants, era un ball d'aquells que ningú hi té res que dir. Les nenes de sa casa, anaven habillades de capritxo, les families parlaven, tot fent bacaines, de la puja del cotó y els hèroes, els viatjants, mirant les noies, pensaven en colocar el seu gènero, no pas el de la casa. El dels carnicers, va esser alegre y cridaner com cal a gent lluenta y ben alimentada. Els dels sastres va esser un prodigi de disfresses. ¡Quins figurins més ben tallats! ¡Quines disfresses de roba autèntica, sense llustrines enganyadores! Y am quin orgull les portaven, com dient: «fixinse quin tallador més bó tenim nosaltres y quin gust té la casa pera aquestes coses». En el ball dels sastres no hi havien disfresses, sinó tant sols sastres. No feien broma; s'estiraven contínuament la roba pera que no fes arrugues y se feia lluir el panyo, porque, ja veuràn, la clientela tant se fa pera carnaval com pera la cuaresma.

Però'l clou dels balls de disfresses, va esser el de l'Aurigemma (q. d. g.), el «Paré et Travesti». Allí'ls nostres daurats, les nostres primeres firmes en qüestió de lloguer de pisos; allí tot el carrer d'Aribau y les més escullides entre'l ram de la passió, allí'ls idilis tot ballant y en els avant-palcos, convertits en salons de senyores ab tot el dissimulo possible. Se va parlar d'un incident entre'n Deu y en Bacardí. ¡Caram den Bacardí! Ademés d'esser estimat per una de les nostres més hermoses entretingudes, se baralla fins ab Deu. A la sortida del ball, els nostres Lovelace s'en varen anar a continuar el ball a la *Maison*. En la tribuna dels músics, el noi Andreu tocava'l violí, el noi Girona'l piano y el noi Deu el violón. Els demés ballaven y en Pompidor, reia.

Varem observar qu'en tots els balls, entre'ls paperets y les rialles, els petons amagats y les abraçades públiques, els desitjos y les satisfaccions, les pecadores y les que saben fer les coses, triomfava el tipu de dona feta, el fruit madur y saborós, l'experimentada, la que coneix la flaca y la forta de tothom, la *jamona*, en fi. La nostra dona, la que pot servir a l'Atracció de Forasters, es aquella qu'està en el plé de tot lo seu. Senyors, els nostres pares tenien raó: gallina vella fa bon caldo.

Principal.—La vritat es que's vol pit pera representar «Salomé» sense modificacions y en país com el nostre y en un català com el en qu'està traduïda.

Però varen sortir actors y públic y això es una bona senyal; en Nonell ven quadros y'l públic s'està una horeta y mitja escoltant aquelles voluptuoses fascies sense dir ail... ni fer cap ronc perllongat d'aquells que acostumen a sonar quan dansa la Dora un ball que queda ignoscent com una sardana comparat am la danseta dels set vels.

Jo estava ben segur de que quan la Xirgu diria: «vull besar ta boca, Joanan, vull besar ta boca...» no faltaria un del respectable que digués «y un servidor la de vostè». Però no, no va anar aixís, semblava que avans de comensar ja estiguessin advertits de que muts y a la gavia.

—Veïam.... veïam.....: això deu ser un voltadits. ¿Què't fa: Zup.... Zup.... Zup....?
—Al, no; no senyora. Més aviat me fa Zap.... Zap....

La presentació molt millor que no al Liceu, sobre tot de decorat.

El conjunt molt bé y en això s'ha lluit en Borràs; aquest com a actor a trossos bé, però en altres trovem que crida massa: per exemple, al acabar l'oferta de joies y terrenos y talismans que fa a Salomé, ofereix el vel del temple, cosa qu'ell ja sab qu'es un sacrilegi; doncs encomtes de ferho, com d'amagat, am veu baixa y esporuguida, ho fa cridant com si volgués que s'en interessin tots.

La Xirgu cada día millor, es clar qu'en aquesta obra encara s'hi trovaria alguna cosa que dir, però s'ha de tenir present que parlèm del día de l'estrena y això fa que tant ella com tots estessin emocionats y que indubtablement la cosa millorarà.

Molt bé en Tort, tant de caracterisació com d'emoció, com d'entonació. Lo que hi hà, es, que ara que li han vist les formes, dubto molt que trovi dòna.

Els demés, correctes, en especial el capità.

Ço d'eix català costam capirlo, jo ho plor com un flum y romanc dolorit.

TAINE

BAGATELA

L'ortografia

L'ortografia catalana, gracies a Deu, encare està per fer; tothom té la seva. Cada català es una ortografia. Això es un gran aventatge, un dels pocs aventatges que hi hagin y rès ho prova tant com el que'l senyor Llavateras va descobrir l'autor d'un anònim que va rebre ab motiu de certs negocis qu'ha emprès fa cosa d'un mes y mitj.

«Amic Llavateras:—deia l'anònim— Vas per mal camí y si segueixes fent lo que fas et mataré. Tal faràs, tal trovaràs y tal día farà un any. Endequina qui t'ha tocat. Barcelona, 1 de Febrer de 1910.»

El senyor Llavateras que sempre ha sigut un home de bé, menys en el cas qu'ha motivat l'anònim, el cobart anònim, com se sol dir, de moment se va espantar, perque si qui mal no fa mal no pensa, qui mal ha fet, si vol ser conseqüent, mal ha de pensar, però després pensant, pensant, va tornar en sí y va continuar els negocis; havia conegut l'autor de l'anònim, era un home inofensiu. Però'l va conèixer per la lletra? No, perque com tots els anònims qu'are s'escriuen, era escrit ab màquina. Per l'istil? Tampoc, perque l'istil es el de tots els barcelonins. Doncs perquè? Per l'ortografia.

Sembla qu'entre les organitzadores de les funcions benèfiques de la Creu Roja y del *High-life* teatre (¿benèfiques?... aquet, també?...) ha esclatat una guerra sorda, una guerra *en dentelles*, una guerra fina, discreta, però, perxò despiatada y plena de picadetes d'agulla; y de bumbum; demànin!... que si la Camila ha dit que les de la Creu Roja eren això!... que si la Sanz Selma ha dit que'ls de l'*High life* eren allò!... qu'en-cara hi hà classes!... que si les unes son cursis!... Resum, un safretxet d'aigua perfumada y bromera de *bilis* aromosa!

Lo bò del cas es qu'entre les dames en qüestió, hi ha ballat la patum immensa de D. Teodor Baró que's va escandalisar, perque en la Creu Roja la Conxita Ledesma hi dansava sicalípticament, y'l *Brusi*, (l'avi ronyós) va anatematizar a les senyores que s'hi havien abonat. Però'l cas es que a la Creu Roja han fet diners y han complert, puntualment, els seus compromisos amb els abonats pacients, y en cambi, els de l'*High-life*, entre altres coses, encara deuen una funció, que, per ara, no se sab quan tindrà lloc. Quedem, doncs en que, aquesta vegada, ha guanyat la classe mitja.

Y dels balls del Círcol del Liceu, ¿què'n dirèm, que no ho hagi dit tothom?... ¡quina animació més *espan-tosa*!... Diu que com que hi faltaven *senyores*, perque les senyores els trobaven massa poc decents pera anarhi, y les *altres* massa poc *alegres* per deixarshi caure, els organitzadors no van tenir més remei que anarles a buscar allà aont fossin, y vetaquí que ja tenim a n'en Bové, al *Jandro*, a n'en Tusquets, a n'en Negrevernís, a n'en Deas, a n'en Dauner y a una pila d'altres, corrent per aquests mons de Deu, buscant amb una llanterna, *senyores* que volguessin anar al ball. Van correr la Buena Sombra, l'Apolo, l'Espanyol, l'Eden, el Barcelonès, y carbassa! Totes estaven ocupades. Van provar de pujar a can Cambó... y tampoc!... Al últim, el *Jandro* Soler y en Jordà van tenir una idea lluminosa: van despertar y treurer del llit a les ingleses del Tívoli y *all righth*, les comes al clatell! y cap al Liceu falta gent! Ne va tocar una per cada 27 socis. Per ballar, s'entén!...

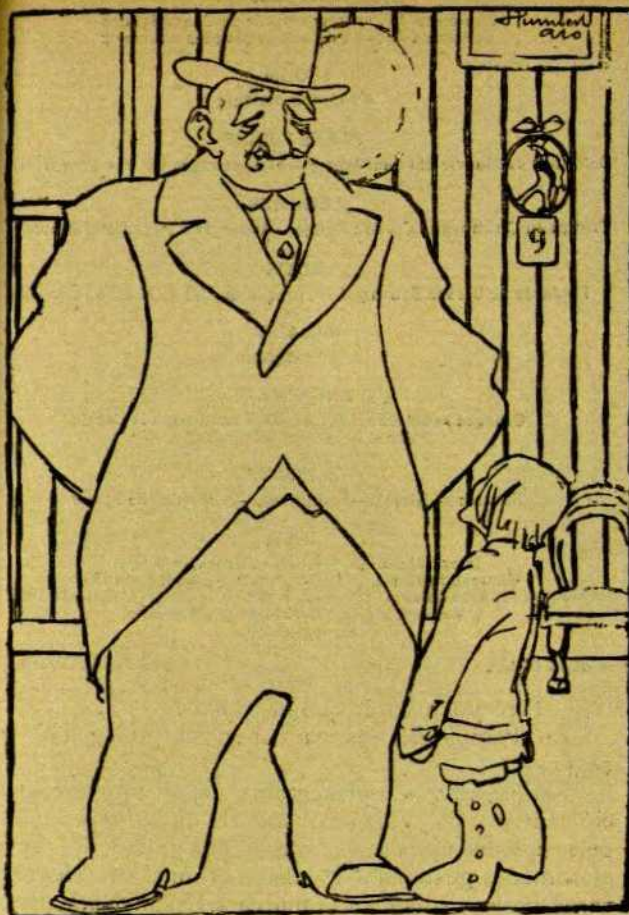
Per ball lluhit, el que hi haurà hagut a la «Maison Dorée» organitzat pel Círcol Artístic. Però, a quins temps hem arribat?... Ara no's donen als teatres, els balls, ara se donen als cafès, y els *thés dansants* a les botigues de mobles. Ja ho diu en Viura que Barcelona cada día se va aristocratizant més!... Ja's veul... Tant es aixís, qu'en Fernando Fabra, pera estalviar llum, vol organitzar una verbena al voltant del kiosk de Canaletes. De trajos y disfresses ne recordem algunes que van cridar l'atenció, per sa originalitat. La setmana entrant serem més explícits.

El conegut navier, senador y ex-calde, qui després d'una vida austera durant tota l'anyada tenia l'habitut de deixar-se anar els dies de Carnaval en els balls de màsques, aquest any està desesperat. Al Liceu en comtes dels balls de consuetut han dansat *Salomé*... El navier ha tingut d'anar al «Circo Barcelonés»; el frac del senador en comtes de partit en dos trossos, ho ha sigut en sis.

Ella va molt endolada. *Ell*, es molt tranquil. *L'altre* es molt macol!... Bigotis a lo *Kaiser*, simpàtic, net, pulcre y am muller lletja. L'endolada es garbosa, té molt chic y es maca. Y es clar *Ella* y l'*altre*!... Volem dir, que la *cosa*, marxa.

—¡Què tanta Democràcia! ¿Que per ventura s'havia parlat mai de Democràcia en temps de Felip II? Y, no obstant, mai va ser Espanya tan gran com aleshores.

—Oí papà qu'això de la fi del mon no es veritat?
—Oh, qui sab..... qui sab!
—Si..... vès si haurien fet el calendari per tot l'any si s'hagués d'acabà'l mon.

En cambi, hi hà un divorci en porta. *Ella* es filla d'una mare hermosa. Es rossa. *Ell* no es d'aquí, es de fora. Els motius...? Misteril... L'amor no té barreres!

El Pare R... de la Companyia de Jesús, ha tronat, desde la trona, contra'ls que van a veurer *Salomé*; en Burgadà, desde'l *Brusi*, (avi vell...) y en Suárez Bravo, devot a estones, han tronat, també, contra l'adorablement perversa, o perversament adorable filla d'Herodias. Resultat, que'l Liceu ha estat plè, de gom a gom, durant les quatre úniques representacions del drama musical de l'Strauss, y'l Principal, ídem de ídem, es a dir, plè de gent, àvida d'assaborir les pedres precioses de literatura gusporejant de qu'està guarnit el poema den Wilde. Oh!... l'exemplaritat de les prèdiques dels hipòcrites!... Diem això, perque en Burgadà era dissabte al Principal, am tot y haver estampat en el *Brusi*, que *Salomé* era una profanació!... Les patumetes joves y remenadisses den Morató y en Rodríguez Codolà, també arrufaven el nas, esperant el coltell del rei Herodias. Què'n volen esperar d'un forner y d'un mestre tites, tan arnat y plè de totes les terenyines y de totes

les rutines de Llotja. ¡Caps de Botóm, en sa descomunal metamòrfosi!

L'ex-concejal senyor Fuster es molt bromista.

Una família, un amic seu qui viu al carrer d'Espanya a San Gervasi, l'invita repetidament a la *torre*; el senyor Fuster desprecia dues o tres invitacions, però com que la seva companya no pot esser més agradable els altres insistiren y ell tingué que accedir.

Un diumenge cap al mitj-dia se dirigí a casa dels coneguts però al arribar al carrer indicat, el sorprengué un dubte. No recordava el número, 13 o 15? 15 o 13?... se decidí pel 15 y entrà a dintre.

Ja en el recibidor (no cal oblidar que'l senyor Fuster es molt bromista) se trova amb una minyona qui portava en la mà una platada de broquil y llomillo.

Aquesta es la meva,—digué'l senyor Fuster,—prengué la vianda de mans de la minyona y fent tercerilles y punts de bolero, entrà en el menjador...

Una respectable família alemanya, que hi menjava, trovà la cosa completament incorrecte.

El senyor Fuster havia errat el número!

Bagatela

Al *Registre Civil*, hi ha uns metjes encarregats de comprovar oficialment les defuncions; un d'ells, lloga un carruatge. No pot per menys, son dotze *verificacions*, (usant el terme propi), que li calen fer en poques hores. El districte es extens, y el cotxe s'imposa.

—Carrer tal, número tants.

Arriven al lloc. El cotxer s'adona de que hi ha una porta tancada.

Surt de la casa'l Galeno. Nova direcció al cotxer:

—Are, a tal carrer, tal número.

Altre vegada una porta tancada, y nova sorpresa del cotxer.

Tercera direcció; tercera porta ajustada. Y aixís a la quarta, y a la quinta, y a la sisena.

A la setena, el cotxer esverat no pot aguantarse més:

—Escolti y perdoni ¿qu'es metje vostè?

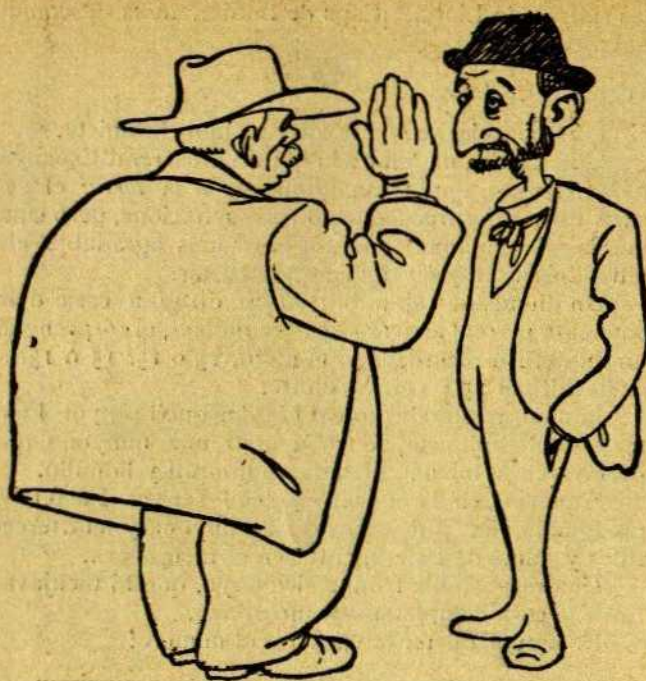
—Si, ¿perquè ho dièu?

—Home, am franquesa, deu tenirhi molt mala mà am la clientela. Fins ara hem fet set visites y per tot arreu l'ha trobat de cos present.

El protestantisme comparat amb el catolicisme.

A capella protestant del carrer de Provensa està edificada damunt d'una de les més pestilentes clavegueres de Barcelona. La fortor insuportable que se'n desprèn continuament es tant forta qu'era de temer fins una reclamació diplomàtica. Però sembla qu'això del protestantisme es una cosa fula com are la *respectability*, perquè, la

—Y doncs, Sr. Casellas, perquè no fan campanya en *La Veu* a favor del homenatge al «Avenç».

—Home, perquè ho ha iniciat el «Poble». Tot lo més, per oposició, podem iniciar un homenatge al «Retrás» al caciquisme, per exemple.

Banquet pantagruèlic

L divendres va comensar a correr per Barcelona una nova extraordinària... «A la *Maison* hi ha hagut un sopar de cinquanta duros cobert. Tot plegat ha costat cinc mil peles».

Allò no podia ésser. Coses així a lo yanki, no les han fet més qu'en Gaudí y l'Escuder, quan tenia'l bombo, y en Gargantua y en Pantagruel que no son pas ciutadans de Barcelona. Aquí mengem pera anar tirant. Som el país del «dèu de pa, dèu de bacallà, dèu del blanc y cobra que tinc pressa». Vaja que no podia ésser...

En Pompidor ens va treure de dubtes. Sí, senyors, sí, ens va dir, es veritat lo que'ls hi han contat. Eren quinze y el sopar va valdre cinc mil pessetes.

—Però que'ls hi va donar?

En Pompidor se va treure un *menu* de cartulina barata, d'un mal gust extraordinari, fet a l'impremta y no a ma, qu'es com se fan aquestes coses, y ens va dir, tot plè d'orgull: ¡Llegeixin!

Varem llegir, fent pauses, suant, llensant capellans de tanta salivera que'ns venia, aquest *menu* més llarg y interessant que les Bases de Manresa:

APERITIF.—POTAGES

Zingare à la Americaine.—Oxtell Soup.—Purée de Gelinotte Russe.

HORS-D'ŒUVRE, (Chauds).

Brochettes de Marennes à la Lucifer.—Bûsson de Rognons et crête de coq.

POISSONS

Saumon du Rhin à la Chambord.—Loup de mer à l'Admiral.

ENTRÉES

Suprêmes de Perdreux purée de Champignons
Noisettes de prè salé aux petits pois nouveaux

SPOOM

Au Grand Mariner

PLATS FROIDS

Balotines de Mauviettes dans leur gelée.—Lesongés de foie gras Historiés

LEGUMES

Truffes au Champagne Cordon Rouge.—Asperges d'Argenteuil Mousseline

ROTIS

Poularde de Bresse Souvaroff.—Tronçon de filet de Bœuf à la broche.

SALADE

A la Françillon.

ENTREMETS

Oranges soufflées en surprise.—Tantaloup à la Créole
Pêches de Montreuil au gratin.

DESSERTS

Savarin au Kirsch.—Friandises.—Corbeilles de Fruits

VINS

Jerez Solera 1847.—Chateau Branaire Ducru.
Chateau Iquem (Lur Saluces) 1898.—Chambertin 1899
Monton Rothschild 1900.—Pommard 1895.—Deutz et Gelderman 1898.
J Veuve Clicquot Pousardin.—Café double
Liqueurs Extra

MAISON DORÉE

Barcelona 3 Febrero 1910

—Però tot això de què ha vingut?

En Pompidor, ens va contar el pròleg del seu negoci:

—Uns senyors representants de la futura exposició nacional de Valencia, satisfets de la bona acollida dels nostres industrials, varen telegrafiar les seves afortunades gestions a Valencia. Al final del telegrama varen posar visques a Catalunya a Espanya a Valencia etc., però *El Noticiero* que va portar el telegrama, no portava'l visca a Catalunya y els germans Ponsa, —*Ponsa Hermanos*—disgustats, digueren als representants que perquè no hi havien posat visca Catalunya. Els valencians digueren que sí, els germans Ponsa que no y tant a la valenta s'ho agafaren que feren la posta als valencians de cinc mil pessetes que's gastarien en un sopar. Varen anar a telegrafs y efectivament en el telegrama estava el visca a Catalunya. *El Noticiero* ho havia esborrat. Els germans Ponsa, tenien de pagar la posta.

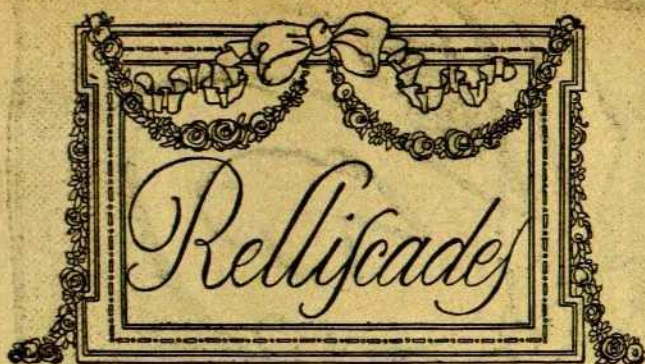
Al final del sopar els catalans cantaren *Els Segadors*. Els valencians, per boca de D. Joan Izquierdo, varen dir: «Nosaltres no'ls havíem sentit mai y creiem que era un himne terrorífic, però aquesta nit y en aquestes circumstancies, ens ha semblat agradabilíssim. ¡Visca Catalunya!—varen cridar els germans Ponsa—¡Visca!, va respondre en Pompidor.

Els germans Ponsa encare estan prenent bicarbonat, però han salvat l'honor de Catalunya.

LA JOVENTUT, L'AMOR Y L'ALEGRIA
—Treute l'antifàs, estimada.
—Oh, aleshores son dos duros més.

Un tal *Petronio* col·laborador de *El Noticiero Universal* les empenqué fa pocs dies contra'ls moderns pintors escenògrafs.

Se queixa de que vagin a inspirarse a Vallcarca y al Camp de la Bota, quan volen pintar paisatges de l'Assia Menor o de la Patagonia. Y diu qu'a tals llocs no deuen anarhi,

...ni al Tibidabo se debe pintar los exabruptos despeñaderos de los Apeninos ó los Cárpatos.

Si, senyor, té rahó que li sobra. Pera *exabruptos* no cal pas anar al Tibidabo; arribantse a ca'n *Petronio* ne trobaran tants com vulguin.

De *La Publicidad*, parlant d'una funció teatral:
«..... se pondrán en escena el drama de Ignacio Igle-

—Que t'agrada més: el gènere francès o 'l gènere andalús?
—El gènere masculí.

sias «Foch Nou», y la graciosa comedia «La ma de mico».

La graciosa comedia, y es més terrible qu'en Mariall An allí se moren, se fereixen, corren ànimes en pena, hi ha tempestes y la ma de mico, té més mala pata qu'en Cambó. Y pera *La Publicidad*, rès, una graciosa comedia. Deu meu, quin home D. Eusebio, fins les tragèdies li fan gracia.

De *La Tribuna*, donant compte del mitin catòlic al Jai-Alai, de Madrid:

Se calcula que asistieron 8.000 personas, 1.000 sacerdotes y 2.000 señoras.

Això, això es escriure en anticlerical.

De *Las Noticias*, al peu d'un grabat que representa el bisbe entrant a la sucursal de telèfons:

No hay conflictos entre la Religión y la Ciencia, como lo demostró ayer el Obispo de Barcelona doctor Laguardia, yendo á bendecir la nueva instalación de los teléfonos, maravillosa invención moderna.

Llegendes aixís, acrediten un periòdic, però tenim por de que'l bisbe se pensi qu'es una rifada.

Un tros de l'acreditada y castiza prosa de *Los Deportes*:

Como en días anteriores, organizóse también su rato de baile, llenando el ambiente los admirables compases de un quinteto, mientras un buen número de parejas dibujaban en el salón las primorosas figuras de algún vals encantador.

El Sr. C. qu'escriu cròniques de Madrid al *Poble Català* en una de les darreres diu lo següent:

«crits emocionants d'odi y de revolta contra tot lo de dalt, contra'ls tirants».

Aquet senyor qu'en C. fa parlar aixís deu ser fabricant de cinturons, encare que lo més probable es qu'aquest enemic tant encarnisat dels tirants siga el corrector de probes del esmentat confrare.

Tinguerem l'atreviment de fer observar una rellicada d'un rigidor, y ara'ns ha sortit *L'Es-*

quella de la Torratxa donantnos una lliçó de castellà respecte als significats de les paraules *augur*, *agorero*, *agüero*, *augurio* y *augurar*, y encara sort que no hi afegeix *Paraguay* ni *paragüero*.

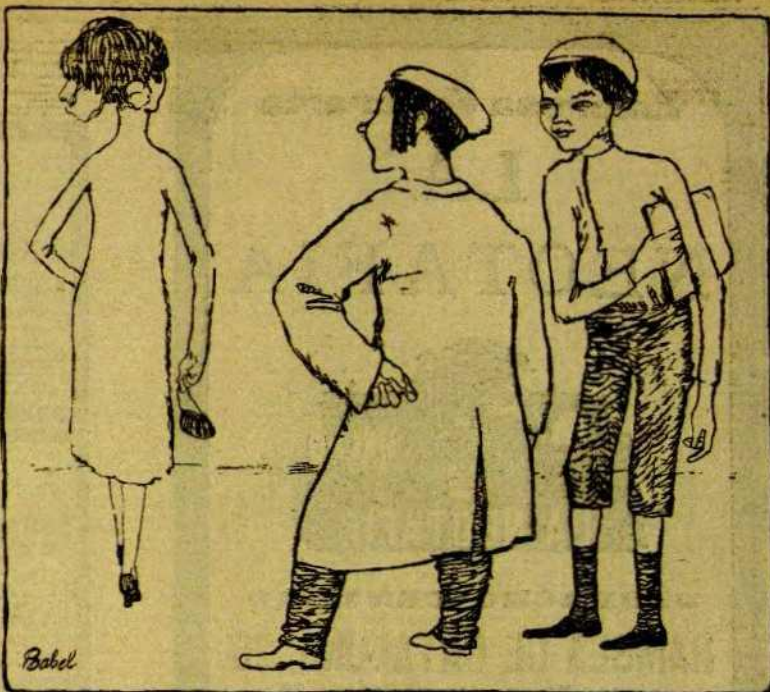
Estem verament indignats, perquè això de gastarse un hom cinc duros amb un exemplar de l'última edició del *Diccionario de la lengua castellana* y trobar-se que la *Real Academia Española* li posa la llufa a les planes 27, 31 y 109, ensenyant coses equivocades, coses que després apren per deu cèntims, n'hi ha per tirar el barret al foc.

Y per qui ho sentim més encara, es pel pobre Roque Bárcia, que equivocat com la *Real Academia* y com nosaltres mateixos, es de la nostra opinió en la seva obra *Sinónimos castellanos*. Quina llàstima que's morís tant aviat que per fi aquesta setmana hauria caigut del burro!

* * *

Ara que ja estem convençuts de que no sabem un borrall de castellà, enstrobem que'n sabem molt menys de francès. De manera que aixís com *L'Esquella* escriu: «l'estat fa de *maqueron*» nosaltres l'hauríem espifiada escrivint: «l'Estat fa de *maquereau*».

Rès, amiga *Esquella*, dos ensopegades en poques planes: es qüestió de comprar-se una gorra de cop; y ja que t'has vestit de llarc, no entraban-carse.

PRECOCITAT

—Que no la segueixes?

—Ca, no veus qu'es una menor.

Impremta de Joaquim Herta.— Barcelona

Imprès en Tinta Negra n.º 3975 de les Farbenfabriken Otto Baer. Radebeul.

FOLLETI DE «PAPITU»

VOLTAIRE.

Càndit o l'optimisme.

(Continuació)

ferri plaça al seu costat, se li acostà a l'orella y es prengué la llibertat de demanar-li qui era aquell senyor que parlava tant bé.

—Es un savi qui no juga,—respongué ella,—però que l'abad porta devegades a sopar; en sab molt de comedies y de llibres y fins n'ha fet una de tragedia que xiularen y un llibre que mai s'ha vist fora de la llibreria, feta excepció d'un exemplar que va dedicarme.

—Quin gran home! —feu Càndit.—Vetaquí un altre Pangloss. Aleshores es girà cap a n'ell y li digué: indubtablement vos creieu que tot es lo millor possible en aquest món física y moralment y que rès pot ser d'altra manera?

—Jo? —respongué el savi,—no, penso completament diferent; crec que tot va al invers; que ningú sab el seu lloc ni el seu carrec, ni lo que fa ni lo que deu fer; y que feta excepció d'aquet sopar en que sembla hi ha unió, tot lo demés del temps es passa en disputes inútils; jansenistes contra molinistes, el parlament contra l'Església, escriptors contra escriptors, cortisans contra cortisans, financers contra el poble, casades contra'ls marits, parents contra parents; la eterna guerra.

Càndit li replicà:

—Encara he vist més; però un savi que després va tenir la des-

gracia de ser penjat, me feu veure que tot això es lo que ha de ser son les ombres d'un bon quadro.

—Aquet penjat se rela del mon—digué Martí—y les ombres que duïen son taques horribles.

—Son els homes els que fan les taques,—digué Càndit—y no hi poden fer més.

—Aixís doncs no es culpa seva—digué Martí.

La major part no entenien rès de tot aquell llenguatge. Cellan y Martí enahonen amb el savi y Càndit explicà una part de les seves aventures a la mestressa de la casa.

En havent sopat la marquesa se'n endugué a Càndit al seu quarto y'l feu seure en un canapè.

—Y bé,—li va dir ella—encare estimeu bojament a la senyoreta Cunegonda de Thunder-ten-tronck?

—Sí senyora—respongué Càndit.

La marquesa li replicà amb un somris tendre:

—Me responeu com un jove de Vestphalia: un francès m'hauria dit: es cert que estimo a la senyoreta Cunegonda, però veientvos a vos, senyora, tinc por de no recordarmen més.

—All senyora—digué Càndit,—respondre com vos volgueu.

—La passió que sentiuh per ella,—digué la marquesa,—ha comensat cullint-li'l mocador; jo vull que vos me culliu la lligacama.

—Am molt gust,—va dir Càndit. Y li cullí.

—Però jo vull que me la poseu—digué la dama y Càndit li posà.

—Veleu,—digué la senyora,—vos sou extranger; jo moltes vegades faig glatir als meus amants de París quinze dies seguits, però'm rendeixo a vos la primera nit, perquè cal fe'ls honors del seu país a un jove de Vestphalia.

La marquesa habent vist dos magnífics diamants a les dugues mans del extranger, els hi va alabar tant de bona fè, que dels dits de Càndit van passar als dits de la senyora.

Càndit, entornant-se'n am l'Abad, va sentir cert remordiment d'haver faltat a la senyoreta Cunegonda. L'Abad també'n tenia

Empresa Funeraria

LA NEOTAFIA

LA NEOTAFIA

DESPACHO CENTRAL
RAMBLA DE CATALUÑA, 29
 esquina Diputación - Teléfono 397

SUCURSALES
Plaza Universidad, 1 - TELEFONO 1.512
Plaza Junqueras, 4 - TELEFONO 129

LA VANGUARDIA

DIARIO INDEPENDIENTE
 BARCELONA

EDICIÓN DE LA MAÑANA

Año XXXI - Número 12341 - Viernes 4 de Febrero de 1933

LA VANGUARDIA

D. TERESA MAYMIR Y PLANAS
D. ANTONIO GUILLE Y MAYMIR
 fallecidos el día 15 de Enero de 1933

Don Baldomero Franch y Barroca
 fallecido el día 15 de Enero de 1933

Don Francisco Torrent y Batella
 fallecido el día 15 de Enero de 1933

Dona Olimpia Colomer Vilà de Lluch
 fallecida el día 15 de Enero de 1933

La Madre María de Santa Teresa
D. Ana Blada y Viada
 fallecidos el día 15 de Enero de 1933

D. JOSE PLADEVALL Y VERDOS
 fallecido el día 15 de Enero de 1933

EL CARNAVAL DE BARCELONA.

pena: només li havia tocat una petita part de les cinquanta mil lliures que Càndit va perdre al joc y del valor dels dos brillants mitg donats, mitg birlats. La seva intenció era aprofitarse tant com pogués dels aventatges que li podia portar la coneixença de Càndit. Li va parlar molt de Cunegonda y Càndit li va dir que quan serien a Venècia li demanaria perdó d'haverli faltat.

El Perigurdi redoblava els compliments y les atencions y prenia un gran interès per tot lo que Càndit deia, fela o volia fer.

—Es, dir, senyor a que teniu hora dada a Venècia?—li va dir l'Abad.

—Si senyor,—digué Càndit,—cal que de totes passades vagi a trobar a la senyoreta Cunegonda.

Allavors, entrenat pel plaer d'enraonar de lo que li agradava, contà, segons la seva costum, una part de les seves aventures amb aquesta il·lustre Vestfaliana.

—Segons tinc entès,—digué l'Abad,—la senyoreta Cunegonda es molt espiritual y escriu unes cartes molt agradables.

—No n'he rebut mai cap,—digué Càndit,—perque figureu-vos que havent estat tret del castell per amor d'ella, no li vaig poguer escriure, que desseguida me van dir que ella era morta, que al cap de poc la retrovi, que la vaig perdre y que li he enviat a dos mil cinc cèntes llegües d'aquí un propi y estic esperant contestació.

L'Abad escoltava atentament y semblava una mica somnador. Després d'haver abraçat tendrament als dos estrangers en prengué comiat. A l'endemà Càndit, al llevar-se, rebé una carta escrita en aquets termes:

«Mon estimat senyor amant: fa vuit dies qu'estic malalta en aquesta vila; he sapigut que vos hi sou. Volaria als vostres brassos si'm pogués bellugar. He sapigut el vostre passatge a Burdeos; hi he deixat al fidel Cambó y la vella, que m'han de seguir molt aviat.

El governador de Buenos-Ayres m'ho ha pres tot, però'm queda el vostre cor. Veniu, la vostra presència'm tornarà la vida o'm farà morir de plaer, Cunegonda».

Aquesta amable carta, aquesta carta inesperada, transportà a Càndit d'una joia inexpressable y la malaltia de la seva estimada Cunegonda l'omplí de dolor. Repartit entre aquets dos sentiments, agafà'l seu or y els seus diamants y's fa conduir amb en Martí al hostal ont la senyoreta Cunegonda posava. Hi entra tremolant d'emoció, son cor pateja, sa veu sanglota, vol obrir les cortines del llit; vol fer portar llum.

—Us en guardareu prou,—li diu la serventa:—la llum la mata: y d'una revolada tira la cortina.

—Ma estimada Cunegonda,—diu Càndit plorant—com us troveu? si no'm podeu veure, al menys digueu-me alguna cosa.

—No pot enraonar,—diu la serventa.

La dama allavors treu del llit una mà que Càndit mulla am ses llàgrimes molta estona y que desseguida ompla de diamants deixant sobre d'un silló un sac plè d'or.

Estant en aquets transports arriba un exempt seguit del Abad perigordi y d'una escolta.

—Aquí teniu als dos estrangers sospitosos,—diu ell; els fa agafar desseguida y ordena que'ls portin a la presó.

—No es d'aquesta manera com se tracta als viatgers aquí a Eldorado,—digué Càndit.

—Jo soc més maniqueu que mai,—digué Martí.

—Però senyor, ont ens porteu?—preguntà Càndit.

—Al calabós,—respongué l'exempt.

En Martí, havent reprès la sanc freda, judicà que la dama que volia passar per Cunegonda era una pilleta, l'Abad un pillet que

(Continuarà)

L'HUMOR DELS AVIS

FRANSA — HONORAT DAUMIER

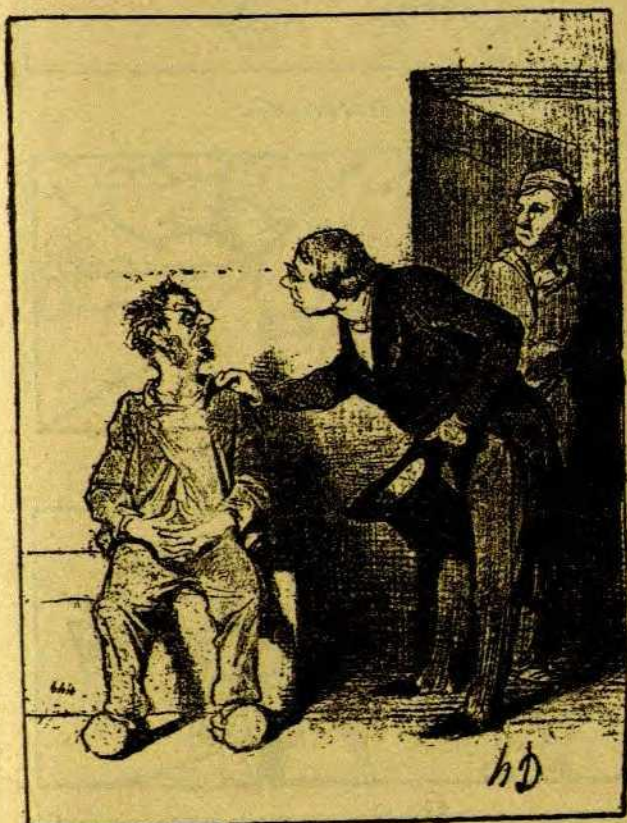

—Primavera delitosa..... Casi al senty-ja [comenzo a trovar pucces a creixe'ls liláns.

CANDIDAT

—Amic meu, no vos creguèu que vinc a demanarvos el vot: jo respecto la lliure voluntat del elector, prò, rès, es allò, la baronesa m'ha dit «Vés, vés a veure an aquest bom home de Magi y digali que la seva simpática esposa m'olvida, infórmet de la salut dels seus bebès, y no't desculdis de recomalshi que vinguin a dinar ab nosaltres.»

ELS FILÀNTROPS

—Vaja, va bé'l nostre nou sistema celular. Aquest prè's va per bon camí. Ja l'hem fet devenir imbècill; are només caldrà educarlo.

L'Enveja.

L'HUMOR ESTRANGER

ALEMAMYA — BRUNO PAUL

ELS ALIATS

Caricatura política intraduble

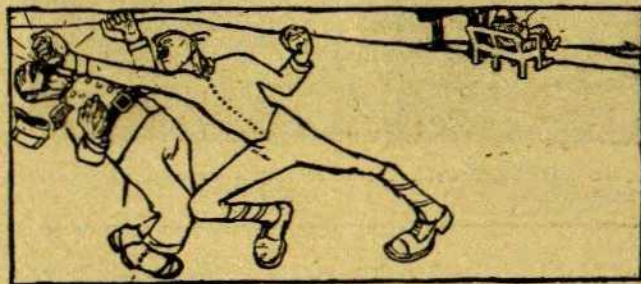
Es un dels més alemanys dels caricaturistes germànics moderns. Posseeix totes les característiques de la seva rassa. Robustesa pesanta, solidesa, tenacitat, exuberància, expressivitat, humor, etc.; res de delicadeses decadents d'afeinaments ni de condiments. Sempre es el mateix, sense ondulacions de perfecció y d'incorrecció. La seva eclosió segueix una imparable trajectòria ascendent, cada dia més admirable. La seva col·laboració al *Simplicissimus* admira cada dia més, apareixent cada setmana insuperable y superant a la setmana anterior. Baix el punt de vista del dibuix es de lo més vigorós que's coneix en aquest gènere. Sembla que's complagui en acumular dificultats sobre dificultats, resolventes amb una facilitat de màquina.

Cull el grotesc en les tragèdies socials y en la venalitat de la política, lo que dona a la seva caricatura un matis rancunós més afectiu que les més violentes reclamacions socialistes y d'ells si que's pot dir que fa sang. Les seves caricatures assombren per la eficàcia immediata que's desprèn d'aquella humanitat tant savia y passionalment moguda pel llapis terrible d'aquest artista.

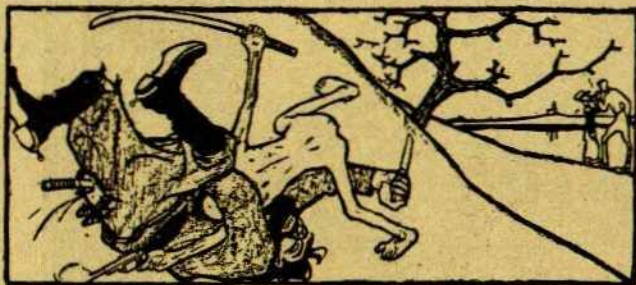
Té un gran sentit del color; en l'esmentada revista *Simplicissimus* hi ha dibuixat obres mestres a dos o tres tints, de vegades a un sol color y negre logrant uns efectes formidables. Abusariem dels superlatius si vollem donar una mitja idea del seu art, sense poguer mostrar les seves caricatures colorides.

Al desaparèixer, desde fa un any, de la col·laboració del *Simplicissimus* es pot dir qu'ha abandonat la caricatura, doncs no solia dibuixar en lloc més y es una gran desgràcia per l'art de la caricatura. Es d'esperar que's repensi y'n fassi fruir novament de les seves personals y inimitables caricatures.

Actualment es dedica, am gran èxit, als treballs d'art decoratiu aplicat a l'indústria.

Mentres lo de Fashoda, el rus no's va moure.

A l'Assia Occidental, el francès no s'hi deixà veure el pel.

—Prò, ja ho veus, germà de Rússia, la primera vegada que'n passí alguna hem d'anar junts.

Caricatura política intraduble.

ÚNICA CASA QUE DONA

COLLS Y PUNYS

PER TOTA LA VIDA (*)

per **6, 9, 12 y 15**
pessetes els més superiors

Preus incompatibles en la Corbateria, Camisería y Genres de punt

REGALOS: comprant per valor de 25 ptes. una cigarrera.
" " " " 50 " " cartera de pell.
" " " " 100 " " un rellotje extra plà.

(*) S'enten per tota la vida que la casa, sols pagant el planxar, li donarà colls y punys per tota la vida, sens haberne de comprar mai més.

PASTILLES

MORELLÓ

Tudó y Martínez, s. en c.

Mallorca, 209, baixos. - BARCELONA

— (entre Aribau y Universitat) —

Maquinaria y demás útiles per impremta, litografía, encuadernación y fábricas de capsas de cartón

Representants exclusius per tot Espanya de les conombrades tintes

Mander Brothers, Wolverhampton (Inglaterra)

Molassín Aliment concentrat.
El millor y més higiènic pera caballs, mules, bous, tocinós, ovelles, cabres, gallines, cunills, etc.

Dipòsit exclusiu pera Catalunya: Manso, 39.-BARCELONA

Senyores: ¿VOLEU RECONSTITUIR VOS?
¿VOLEU REJUVENIR VOS?
¿VOLEU ESSER MARES?

MATROL VINYALS

PREU: 8 PTA.

Demaneu prospectes R. Flora, 4.

